

PROIECT DE LECȚIE

Data:

Clasa a XII-a

Obiectul: Geografia

Subiectul: „Statele Uniunii Europene - Italia”

Scopul lecției: - cunoașterea de către elevi a diversității cadrului natura și nivelul dezvoltării economice a statului

Tipul lectiei: Mixtă

Competențe specifice

- 1.1. Prezentarea unor aspectelor definitorii referitoare la elemente geografice ale U.E., utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului
- 2.4. Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele naturale și umane ale mediului geografic al U.E., utilizând date statistice, modele grafice și reprezentări cartografice adecvate
- 2.5. Explicarea unor sisteme și a unor structuri naturale și umane, pe baza unor informații obținute prin diferite mijloace de documentare și a unor materiale demonstrative
- 2.7. Aplicarea unor elemente explicative semnificative specifice științelor sociale, în interpretarea proceselor referitoare la globalizare din perspectiva U.E.
- 3.2. Utilizarea reprezentărilor grafice și cartografice adecvate, pentru interpretarea și exprimarea realității geografice a U.E. și a unor țări din componența acesteia

Concepte operaționale:

a. cognitive:

- C1. să indice poziția geografică a Italiei;
- C2. să caracterizeze cadrul natural al Italiei, citind și interpretând harta acestei țări;
- C3. să descrie aspectele privitoare la populația și așezările omenești ale Italiei,
- C4. să analizeze caracteristicile legate de dezvoltarea economică Italiei,
- C5. să argumenteze potențialul turistic ridicat al acestei țări;

b. atitudinale:

Elevii vor implica activ în activitate;

c. Metodologice:

Elevii lucrează individual și în grup, consultă manualul, utilizează harta fizică a Europei și atlasul școlar.

Strategia: dirijată, cognitivă, euristică, deductiv-inductivă.

Metode: conversația, RAI, problematizarea, lucrul cu harta, explicația, comparația, metoda ciorchinelui, metoda cubului

Forme de organizare a activității: individual, pe grupe, frontal

Mijloace de învățământ: harta fizica a Europei și a României, atlase geografice, fișe de lucru, mingea, laptop, videoproiector

Material bibliografic:

- Manual Geografie, Clasa a XII-a, Octavian Mandrut - Editura Corint
- Geografia clasa a XII- a (N.Ilinca, G.Erdeli, C.Serban) – Editura CD PRESS
- Geografia clasa a XII- a (S.Negut, M.Ielenicz, A.Barbulescu)- Editura Humanitas
- Dulamă M.E., Didactica Geografiei, București,1996
- Fundamente despre competențe. Teorie și aplicații, Maria Eliza Dulamă, Presa Universitară Clujană, 2010
- Dulamă M.E., *Modele, strategii si tehnici didactice activizante cu aplicații in geografie*, Ed. Clusium, Cluj Napoca, 2002

Desfășurarea lecției

Schița lecției Italia

- Impărțită în 3 regiuni:
 - Italia continentală
 - Italia peninsulară
 - Italia Insulară: Sicilia, Sardinia, Capri, etc
- 1. Mediul natural
 - Relieful : m-ții Alpi, Câmpia Padului,m-ții Apeninii (în centru : Abruzzi – vf Gran Sasso : 2914m), Câmpia Cagliari (Sardinia), vulcanul Vezuviu (1267m), vulcanul Etna (3323m)
 - Clima: climat alpin, climat continental, climat mediteranean
 - Hidrografia: - râuri: Pad si Adige(I. Cont.), Tibru si Arno (I. Pen.) ;
 - lacuri : Como, Garda, Maggiore (glaciare), Bolsena și Trasimeno (vulcanice)
 - Solul: terra rossa
 - Vegetația: maquis, laur, măslini sălbatici, păduri, etc
- 2. Populația, orasele si economia
 - Populația: 59 mil. loc
 - Densitatea medie: 195 loc / km²
 - Spor natural negativ
 - Capitala : Roma
 - Orase : Milano, Napoli, Torino, Genova, Palermo, Florenta
 - State enclave independente : San Marino și Vatican
 - Resurse: puține : minereu de fier și neferoase, cărbuni, gaze natural, sulf, marmură, mercur
 - Industria: hidroenergetică, rafinarea petrolului, siderurgică, constructoare de masini, alimentara și textile
 - Agricultură: cereale, tomate, lamâi, struguri, fructe, măslina, portocale, orez, etc
 - Transporturile: rețea feroviară și rutieră modernă, transporturi maritime cu rol activ în export
 - Turismul : 40 milioane turisti anual, turism montan, cultural-istoric, litoral și balnear

Fișă de evaluare

1. Referitor la **Italia**, precizați:
 - 3 unități de relief:
 - 2 insule care-i aparțin:
 - 2 cursuri de apă
 - un tip de climă:
 - o formă de vegetație specifică:
 - 3 orașe:
 - 3 resurse naturale:
 - 3 culturi agricole:
 - 3 obiective turistice:

Fișă de evaluare

1. Referitor la **Italia**, precizați:
 - 3 unități de relief:
 - 2 insule care-i aparțin:
 - 2 cursuri de apă
 - un tip de climă:
 - o formă de vegetație specifică:
 - 3 orașe:
 - 3 resurse naturale:
 - 3 culturi agricole:
 - 3 obiective turistice:

Analizează!!!

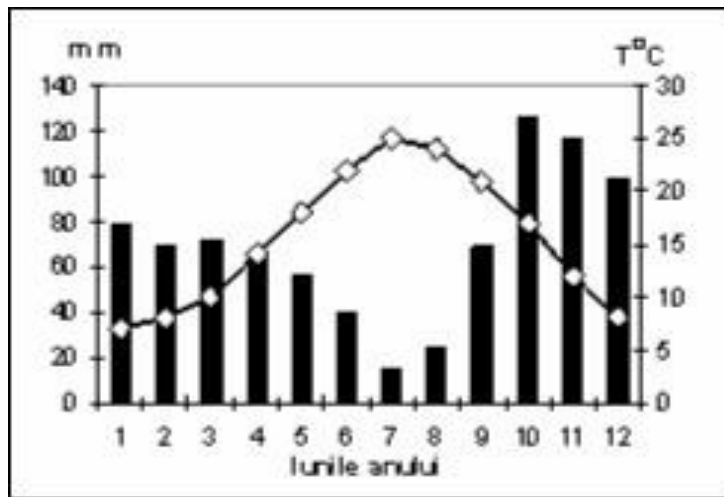
Analizează harta fizică a Europei și identifică poziția Italiei, vecinii, principalele forme de relief și cursuri de apă.

Aplică!!!

Cunoștințele referitoare la clima din sudul Europei în explicarea climatogramei.

Reprezentarea grafică de mai jos prezintă evoluția temperaturilor medii lunare și a cantităților medii lunare de precipitații la o stație meteorologică din Italia.

A. 1. Explicați evoluția temperaturilor medii lunare și a precipitațiilor medii de-a lungul unui an.

2. Precizați valoarea amplitudinii termice.

B. Alegeți litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

1. Tipul de climă ilustrat de diagrama climatică de mai sus este:

- a. mediteranean (subtropical)
- b. temperat oceanic
- c. temperat continental
- d. subpolar

2. Anotimpul în care se înregistrează cea mai mare cantitate de precipitații este:

- a. iarna
- b. Toamna
- c. primăvara
- d. vara

3. Temperaturile au valori ridicate în anotimpul de vară datorită invaziilor maselor de aer: a. ecuatorial b. polar maritim c. polar continental d. tropical

Argumentează!!!

Argumentează de ce Italia atrage anual un număr foarte mare de turiști?

”Italia este foarte cunoscută pentru arta și cultura sa, dar și datorită monumentelor de valoare printre care se numără Turnul din Pisa, Colosseumul roman, Columna lui Traian, Fântana dorintelor, Pantheonul, sute de biserici, precum și impunătorul Vatican.

Roma este capitala Italiei și este situată pe malul râului Tibru, fiind de-a lungul secolelor, capitala republicii romane. Este un important centru turistic fiind împânzit de monumente istorice de origine romană, renașcentistă și barocă.

Milano este considerat orașul artei moderne și contemporane. Cele mai vizitate obiective turistice din Milano sunt Domul, arcul păcii, Scala, cel mai faimos teatru unde se desfășoară spectacole de balet, operă, concerte de muzică clasică, care adăpostește două galerii de artă cu opere ale pictorilor celebri și Muzeul de artă antică.

Rimini este amplasat pe țărmul Mării Adriatice. E una dintre cele mai preferate destinații turistice pentru italieni, dar și pentru ceilalți europeni. Faima acestui oraș provine din frumusețile naturale, patrimoniul arhitectural, cultural și gastronomic. Rimini este un important centru turistic și stațiune balneară.

Veneția este, așa cum a fost mereu, un oraș aparte. Aproape tot anul (cu excepția iernii) cea mai mare parte a energiei acestui oraș este dedicată turismului. Veneția înseamnă pentru turiști un pod de piatră peste un canal cu o gondolă neagră legată dedesubt. Este mult mai mult de atât! Veneția are o multime de activități de oferit turiștilor. De la a hrăni porumbeii în Piazza San Marco până la plimbarea tinerilor îndrăgostiți pe Grand Canal.

Alături de acestea stau numeroase alte stațiuni turistice din zona montană, stațiuni litorale și insule cu peisaje de vis.

Italia este una dintre cele mai frumoase țări europene, de aceea anual este vizitată de milioane de turiști dornici să-i cunoască bogățiile naturale dar și cele istorice.”

Sursa materialului: internet

Asociază!!!

Asociază resursele naturale, culturile agricole cu modalitatea lor de valorificare industrială!!!

”Italia este al doilea mare producător din lume de minereu de mercur. Dezvoltarea industriei metalurgice și a altor industrii se bazează pe importul de materii prime.

Depozitele de cărbune și petrol sunt mici și nu pot acoperi nevoile de combustibil și de resurse energetice. Marmura de Carrara, este utilizată în construcții, pentru fabricarea de monumente, de asemenea, Italia, are multe tuf și granit în Sicilia, sulf are de la nordul Toscanei.

Baza energetică este asigurată numai în mica parte din resurse interne: gaze naturale, hidroenergie și energie geotermică. Cele mai importante uzine hidroelectrice sunt constituite pe râurile din Alpi. Uzinele geotermice sunt grupate în sud.

Petrolul prelucrat sau consumat de Italia este practic în întregime importat, căci extracția de petrol italian este neisemnată. Producția de gaze naturale este în scădere.

Italia nu este bogată nici în celelalte resurse minerale, cu excepția sulfurii, marmurei și oarecum a zincului.

Cele mai dezvoltate sectoare industriale sunt: siderurgia, industria textilă, electronica și industria automobilelor.

Siderurgia: Producția de oțel și fontă a crescut vertiginos, mai ales producția de oțel care deține locul 3 în Europa și locul 9 pe glob.

Industria constructoare de mașini este puternică și diversificată. Ea joacă un rol foarte important în economia Italiei. Una din subramurile cu veche tradiție în această țară este industria automobilelor. Se fabrică o gamă largă de automobile, autobuze, autoutilitare, motociclete, motorete, scutere, biciclete etc.

Industria automobilelor ocupă locul 7 pe plan mondial; la Torino este trustul Fiat, unul dintre cele mai puternice din lume. De asemenea, să nu uităm de firme ca Ferrari, Lamborghini, Maserati, care au adus atâta mandrie Italiei.

Centrele cele mai importante de construcții navale sunt în porturile Genova, Napoli, Palermo.

Centrele de construire a tractoarelor și a mașinilor agricole sunt îndeosebi în Lombardia și Piemont, dar și la Torino, Milano, Cremona și Verona.

Italia s-a făcut remarcată și prin **industria electrotehnicii și electronicii**, produsele sale de calitate fiind recunoscute pe piața mondială.

Industria chimică este foarte variată, făcându-se remarcată prin cauciucul sintetic, anvelope, fire și fibre sintetice, îngrășăminte chimice, celuloză și hârtie.

Petrochimia păstrează locul principal în industria chimică italiană.

Industria textilă are o veche tradiție în Italia. Leaganul său este Italia de Nord, unde atelierele de prelucrare a lănei s-au dezvoltat încă din epoca feudală. Veche este și prelucrarea mătăsii naturale care însă a intrat în declin după lansarea mătăsii artificiale.

Industria textilă italiană prelucrează materie primă autohtonă (lână, cânepă, fibre sintetice), dar și de import (lână, bumbac). Ramura cea mai dezvoltată este filiată de lână, Italia ocupând un loc important în lume cu producția de lână. Cele mai importante centre sunt în nordul țării.

Industria pielăriei și a confecțiilor din piele este larg dezvoltată în regiunile Piemont și Lombardia. Italia importă piei brute. Încălțăminte și produsele de marochinărie italiene sunt competitive pe piața mondială, fiind recunoscute pentru calitatea lor ridicată.

Industria alimentară este răspândită peste tot; se poate spune că este ramura industrială cel mai uniform repartizată în teritoriu. Italia se remarcă prin produsele de patiserie, ulei de măsline, zahăr, conserve de pește și vin.

Agricultura:

Este o țară europeană mare producătoare de cereale și cel mai mare producător de legume și fructe. Locuitorii sunt cultivatori, în special, de porumb, dar și de grâu și de orez, toate trei fiind cultivate în Câmpia Padului. Este cel mai important producător european de orez.

Deține locul 3 la fructe, îndeosebi, mere, pere și nectarine și locul la 6-7 la citrice, obținute în Ins. Sicilia, în partea sudică a Pen. Italice și în Calabria.

Vita-de-vie crește până și la poalele Alpilor..

Italia deține supremația pe glob la măsline (2/5 din producția mondială)

Creșterea vitelor nu este dezvoltată pe măsura posibilităților oferite de natură și nici pe măsura necesităților de consum ale populației. Bovinele sunt crescute în ferme de tip industrial din Câmpia Padului și din Alpi. ”

Sursa materialului: internet

Descrie!!!

Caracteristicile demografice, subliniind consecințele natalității reduse.

”La sfârșitul anului 2008, populația Italiei a depășit 60 milioane de persoane. Italia deține o populație mare, ce ocupă locul 4 în Uniunea Europeană ca număr de locuitori .

Densitatea populației de 199,2 persoane pe km², deține locul 5 în Uniunea Europeană. Cea mai mare densitate a populației se înregistrează în nordul Italiei. Natalitatea 9,80 la mie și mortalitatea 9,6 la mie, rezultând un spor natural negativ. Populația urbană fiind de 69%.

Orașe principale după numărul de locuitori:

1. Roma-capitala 2 791 000

2. Milano 1 432 000

3. Napoli 1 206 000

4. Torino 992 000

5. Palermo 734 000

6. Geneva 701 000

7. Bologna 412 000

8. Florența 408 000 etc.

Italienii sunt circa 95 %. Populația este concentrată în mare parte în jumătatea nordică și în deosebi în Câmpia Paduzului și în zona apropiată (cu focarele Milano, Torino, Bologna, Venezia). În Sudul (Mezzogiorno), principala concentrație de populație este cea din jurul orașului Napoli. Cele mai puțin populate zone sunt Alpii, insula Sardinia și sectorul peninsular la S de Napoli.

Italienii sunt renumiți pentru căldura, ospitalitatea și natura lor sociabilă. Pentru ei, conversația e ridicată la rang de artă și, ca urmare, e absolut firesc să vezi oameni stând de vorbă în piețe sau purtând conversații însuflețite în timp ce se plimbă pe stradă.

Majoritatea locuitorilor se declară romano-catolici, dar puțini sunt cei care merg cu regularitate la biserică. Se spune că, în ultimele decenii, influența Bisericii a scăzut mult, oamenii ignorând preceptele ei, vechi de secole, privitoare la avort și divorț.”

Sursa materialului: internet

Compară!!

Compară relieful celor două unități montane, precizând două asemănări și două deosebiri între acestea din punct de vedere al caracteristicilor reliefului.

”Italia cuprinde o parte continentală, formată din versantul intern al arcului Alpilor și din Campia Padului și o altă parte –peninsulară ocupată de lanțul muntos al Apeninilor, ambele unități montane tinere, dar și dealuri și înguste câmpii litorale. Se adaugă și o serie de insule între care Sardinia, Sicila, Elba.

Cel mai înalt punct al Italia este Muntele Alb (Monte Bianco, Mont Blanc) cu 4807m, dar Italia este mai ales asociată cu doi faimoși vulcani: acum adormitul Vezuviu (Vesuvio-1277m) în apropiere de Napoli și activul Etna (3323m) în Sicilia.

Alpii se întind de la coasta Mării Mediterane, de-a lungul graniței cu Franța, Elvetia și Austria spre Slovenia și Marea Adriatică. Aceștia include Alpii Piemontezi (vf. Gran Paradiso 4601m altitudine), Alpii Lombarzi și Alpii Venețieni. Lacurile aflate aici sunt lacuri glaciare mari cum ar fi: Garda, Maggiore, Como. Al doilea lanț muntos, care ocupă cea mai mare parte a peninsulei și se continuă și în insula Sicilia sunt Apenini și se întind din Liguria, lângă Capatul sudic al Alpilor, până în Calabria. Sunt fragmentați și au altitudini mai mici decât Alpii, Gran Sasso fiind cel mai înalt vf (2914m).

Depresiunile se găsesc pe partea vestică și estică a Apeninilor, dar regiunea cea mai mare de depresiuni este campia de nord, străbătută de fluviul Po, cel mai lung fluviu din Italia și are 625 km lungime. Sicilia (25708km) este dominată de muntele vulcanic Etna. Sardinia (24090km) este un platou cristalin care atinge înălțimea de 1835m.”

Sursa materialului: internet